



ת"פ (כפר סבא) 38433-08-22 - מדינת ישראל נ' מואמן חאג יחיא

ת"פ (כפר-סבא) 38433-08-22 - מדינת ישראל נ' מואמן חאג יחיאשלום כפר-סבא

ת"פ (כפר-סבא) 38433-08-22

מדינת ישראל

נגד

מואמן חאג יחיא

ע"י ב"כ עו"ד מואנס יונס

בית משפט השלום בכפר-סבא

[15.07.2024]

כבוד השופט שרון דניאלי

גזר דין

1. הנאשם מואמן חאג' יחיא (להלן - הנאשם), יליד שנת 1998, הורשע ביום 27.6.23 על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות של נהיגה פוחזת של רכב לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין), נהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970, נהיגה ללא רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן - פקודת התעבורה) ונהיגה ללא רישיון רכב לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה.
2. על פי החלק הכללי של כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום הנאשם החזיק ברישיון נהיגה מסוג B שמספרו ***** ובו בלבד, והחזיק באופנוע מדגם ימהא YZ28508F שרישיונו פג ביום 13.2.21. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 1.4.21 בשעה 18:43 או בסמוך לכך, בתחנת הדלק על ציר 444 שבטייבה, הנאשם נהג באופנוע מבלי שהחזיק ברישיון נהיגה תואם. באותן נסיבות, ומשהבחין הנאשם בשוטר רומן וינוקורוב, הוא קפץ מעל מדרכה והאיץ את מהירות נסיעתו, ובהמשך החל לפנות פניות חדות, עלה על אי תנועה בנוי ועקף רכבים מימין, תוך שהוא נוסע בניגוד לכיוון התנועה. בשלב זה, הנאשם נפל ארצה מהאופנוע ונעצר על ידי השוטר אבירז מנצור.
3. בדיון שהתקיים לפניי ביום 27.6.23 הוסכם כי לאחר הרשעתו של הנאשם הוא יישלח לשירות המבחן לצורך הגשת תסקיר בעניינו, ללא הסכמה לעניין העונש, כאשר עמדת המאשימה תהיה להטלת עונש של 6 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וקנס, ואילו ההגנה "תהיה פתוחה בטיעוניה והכיוון הוא לעונש צופה פני עתיד". בנסיבות אלה, הוריתי על שליחתו של הנאשם לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר ונקבע מועד נוסף לשמיעת הטיעונים לעונש, לאחר קבלת התסקיר. כמפורט בהמשך, טיעוני הצדדים לעונש נשמעו ביום 20.5.24, ובסיום הדיון הוריתי לממונה על עבודות השירות לערוך חוות דעת בעניינו של הנאשם. בטרם אסקור את טיעוני הצדדים לעונש, אתייחס לתסקיר שירות המבחן שהוגש לתיק בית המשפט. תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר שירות המבחן מיום 16.5.24 צוין כי הנאשם כבן 26, מתגורר יחד עם משפחתו בטייבה, והוא הצעיר מבין אחיו ואחיותיו ועובד כשכיר בחנות צעצועים של דודו. קצינת המבחן הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם, הכולל הרשעה בפלילים אחת משנת 2023, ו-6 הרשעות בתחום התעבורה. לצד זאת, קצינת המבחן ציינה כי מהיכרות קודמת עם הנאשם, נמצא שהוא מתפקד באופן תקין במסגרות המקובלות, וגם בעבר הוא לקח אחריות על התנהגות עוברת חוק, שנעשתה על רקע בחירות מכשילות. בשיחה עם הנאשם ביחס לאירוע מושא כתב האישום, הוא מסר שביצע את העבירה מתוך התלהבות להתנסות ברכיבה על אופנוע, ובאופן לא מתוכנן, ומשפגש בשוטר הוא פעל מתוך לחץ שמא ייעצר בשל נהיגתו ללא רישיון. הנאשם הביע צער וחרטה על העבירות, גילה מודעות להתנהגותו הבעייתית וכן דאגה מתוצאות ההליך המשפטי, והדגיש את נכונותו לשתף פעולה עם שירות המבחן ולשאת בתוצאות מעשיו. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מגלה נטייה להתנהגות חסרת זהירות בכל הנוגע לחוקי התעבורה, ואולם נוכח מאמציו לשמור על תפקוד תקין ונכונות לערוך שינוי בחייו, ובהתחשב בכך שלא נפתחו נגדו תיקים נוספים, היא המליצה להעמידו לצו מבחן שבו הוא ישתלב בקבוצה פסיכו חינוכית בתחום הריצידיביזם בתעבורה, וזאת לצד מאסר על תנאי שיהווה "גורם חייוני מרתיע ומציב גבולות".

טיעוני הצדדים לעונש

5. בדיון שהתקיים ביום 20.5.24, ב"כ המאשימה, עו"ד זיוה לדרמן, פתחה את טיעוניה בנסיבות המקלות עם הנאשם, והעובדה כי הרשעתו היחידה הקודמת של הנאשם היא בתחום אחר שאינו רלוונטי לתיק זה, וכי מדובר למעשה בתיק יחיד של הנאשם, שמאז שנת 2021 לא הסתבך בעבירות נוספות. עם זאת, ב"כ המאשימה ציינה כי מדובר בנהיגה פוחזת ברף חומרה לא מבוטל, וכי הערך המוגן של העבירה שבוצעה הוא שלומו ובטחונו של ציבור המשתמשים בדרך. כן טענה כי הנאשם פגע באופן בוטה בערך זה בכך שלא נמנע מלהשתמש בדרך באמצעות כלי רכב מסוכן, ובאופן מסכן חיים, שכלל עקיפות ועלייה על אי תנועה.

המאשימה טענה שמתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר, כשלאור התסקיר שהוגש יש להשית על הנאשם עונש ברף הנמוך, בצירוף מאסר על תנאי, פסילה של רישיון הנהיגה בפועל ועל תנאי, וכן קנס כספי.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד מואנס יונס, חלק על טיעוניה של המאשימה בעניין רף החומרה והמסוכנות של עבירת הנהיגה הפוחזת, שהיא העבירה העיקרית, וטען כי מדובר באופנוע בעל נפח מנוע קטן יחסית ובנהיגה שסיכנה בעיקר את הנאשם עצמו, ולא את הנהגים האחרים, וממילא במבחן התוצאה, שהוא החשוב בעבירות אלו, לא נגרם נזק לאדם. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות מקלות המצדיקות הקלה בעונשו של הנאשם, ובין היתר לכך שהוא הודה בכתב האישום המתוקן בהזדמנות הראשונה, וכן הפנה לאמור בתסקיר מטעם שירות המבחן, שפגש את הנאשם לראשונה לפני כשלוש שנים בעקבות הפנייתו בגין ביצוע עבירה של החזקת סכין, כשמאז ועד לעבירות הנוכחיות, הנאשם לא היה מעורב בפלילים. לפיכך, אין מקום למצות את הדין עם הנאשם, שעה שהוא מסודר בחייו, עובד לפרנסתו ומחזיק ברישיון נהיגה אחר שדרוש לו, המלמד על היכרותו ומיומנותו בנהיגה בכביש.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקת בית משפט השלום בירושלים (ת"פ 72712-01-20) בתיק דומה לשיטתו, שבו נקבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ושל"צ עד מספר חודשי עבודות שירות, ועתר לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בצו מבחן, ולכל היותר בתוספת פסילה על תנאי.

הנאשם עצמו, בדברו האחרון לעונש, מסר שהוא עשה טעות ופעל כילד קטן וללא שכל ישר, כשמאז האירוע הוא שומר על החוק ומקפיד לפעול ביושרה.

דיון והכרעה

7. בגזירת עונשו של נאשם שהורשע, בית המשפט נדרש לקבוע תחילה את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין). בשלב שני, על בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין).

8. אין חולק כי במעשיו פגע הנאשם במספר ערכים חברתיים מוגנים, שעניינם בטחון משתמשי הדרך ושמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי.

9. כפי שציין בצדק ב"כ הנאשם, העבירה המרכזית בתיק זה היא עבירה של "נהיגה פוזת". הכותרת המדויקת של עבירה זו, המתייחסת ל"נוהג רכב או רוכב בדרך ציבורית" וזאת "בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה".

אמנם, העבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין פחות חמורה באופן משמעותי מהעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, עבירה שהעונש המרבי בגינה הוא 20 שנות מאסר בפועל, אך גם העבירה לפי סעיף 338(א)(1) הינה עבירה לא קלה, שכן שיש בה כאמור מעצם הגדרתה "כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו לחבלה", גם אם בשל רשלנות.

בעת קביעת מתחם העונש ההולם בעבירה זו יש לבחון מכלול של שיקולים, שאינם בגדר רשימה סגורה, דוגמת אופי הנהיגה, משך הנהיגה, כלי הרכב, מקום הנהיגה, שעת הנהיגה, קיומו של רשיון נהיגה מתאים, קיומן של עבירות נלוות ועוד.

במקרה שלפניי, רכב הנאשם על אופנוע מבלי שהיה לו רשיון נהיגה מתאים, סמוך לתחנת דלק ומשהבחין בשוטר, הגביר את מהירות הנסיעה, פנה פניות חדות, עלה על אי תנועה בנוי, עקף רכבים מימין ונסע בניגוד לכיוון התנועה, עד שנפל בעצמו מהאופנוע.

ב"כ הנאשם טען בטעונו לעונש כי מדובר באופנוע "קל", ומכאן שפוטנציאל הנזק קטן יותר, ואף שהדבר לא צוין בכתב האישום, אניח זאת לטובת ההגנה, אך יש בכך כדי להקחות רק במידה מסויימת מהחומרה היחסית של העבירה, בשים לב לאמור לעיל.

על כן, בנסיבותיו של תיק זה מצאתי שפגיעת הנאשם בערכים המוגנים בעבירה נמצאת ברף הבינוני - נמוך. 10. מכאן יש לבחון את הענישה הנוהגת. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה מקלה בה נקבע שמתחם העונש ההולם נע בין שעות של"צ לעבודות שירות (למשל, ת"פ (שלום - ירושלים 72712-01-20 מדינת ישראל נ' סאמי בוגה (פורסם בנבו, 13.2.22)), אך המקרה שם קל באופן משמעותי בראי העבירה של נהיגה פוזת ברכב. אמנם, במקרה אליו הפנתה ההגנה דובר בנאשם שהורשע גם בעבירה של הפרעת שוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, אך בבחינת עובדות המקרה, שם דובר בנאשם שנהג במהירות ברכב מסחרי לעבר שוטר, וכשזו הורתה לו לעצור, הוא לא עצר, אלא לאחר "שעבר מרחק קטן", ולאחר שעצר ושוטרים שהיו במקום ביקשו לעוצרו, דחף את האזיקים והשוטרים נאלצו להפעיל כוח פיזי כדי לבצע את המעצר.

מכאן אסקור מספר פסקי דין וגזרי דין שניתנו בשנים האחרונות, במקרים דומים או במקרים חמורים יותר.

א. בעפ"ג (מחוזי - באר שבע) 60102-11-18 אלטרשאן נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 2.1.19) המערער הורשע בעבירות של נהיגה פוחזת ברכב ואיומים. המערער שם נהג ברכב, וכאשר שוטרים קראו לו לעצור, הגביר את מהירות נסיעתו והחל להימלט. כשניסו השוטרים לעקוף את רכבו, הסיט המערער את הרכב לכיוון הניידת, והשוטרים נאלצו לרדת לדרך עפר. לאחר מכן, בתחנת המשטרה איים על שוטרים.

בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-27 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור על עונש המאסר בפועל.

ב. בעפ"ג (מחוזי-חיפה) 63584-06-16 מדינת ישראל נ' יצחקיאן (פורסם בנבו, 27.10.16), נדחה ערעור המדינה על קולת העונש וערעור הנאשם בגין הרשעתו בנהיגה פוחזת, איסור נהיגה בחוף ים ונהיגה בקלות ראש, אם כי במקרה זה דרס הנהג מבלה בחוף הים בעת ששכבה על חוף הים וגרם לה לחבלות משמעותיות. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-10 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם שם עונש של 6 חודשי עבודות שירות וענישה נלווית, ובית המשפט המחוזי הותיר על כנו עונש זה;

ג. בת"פ (שלום - קרית גת) 64645-06-18 מדינת ישראל נ' לבייב (פורסם בנבו, 14.6.20), הורשע נאשם בעבירות של נהיגה פוחזת ברכב, בהיותו שיכור. הנאשם שם הורשע בכך שנהג בדרך ציבורית מהפארק לכיוון היציאה מהעיר אשקלון, תוך שנסע אחורנית, עלה על מדרכה שהייתה במקום, האיץ מהירותו וגרם להולכי הרגל שהיו במקום לקפוץ לשולי הדרך, והתעלם מקריאה של שוטר לעברו לעצור, ואף האיץ את מהירות נסיעתו והמשיך בנסיעה פרועה בדרך הציבורית.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם עונש של 6 חודשי עבודות שירות וענישה נלווית;

ד. בת"פ (שלום - ירושלים) 57932-11-15 מדינת ישראל נ' ספרדי (פורסם בנבו, 22.1.18), הורשע הנאשם בביצוע עבירות של נהיגה פוחזת ברכב וכן בעבירה של נהיגה הגורמת נזק לרכוש (עבירת תעבורה). הנאשם שם, נהג מונית, נסע במהירות מופרזת עם נוסעת, ואף נסע נגד כיוון התנועה, וכאשר ביקשו שוטרים לעצרו, הוא עצר את המונית, אך שוב האיץ כאשר השוטר יצא מהניידת, והשוטר גם נפגע ברגלו. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל, והטיל עליו 6 חודשי עבודות שירות וענישה נלווית.

ה. בת"פ (שלום - רמלה) 35358-07-14 משטרת ישראל תביעות שלוחת רמלה נ' מורד (פורסם בנבו, 3.3.15), נאשם בן 18 נעדר עבר פלילי הורשע בעבירות של נהיגה פוחזת של רכב, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה, ללא פוליסת ביטוח ושימוש ברכב ללא רשות (וכן באישום נוסף בעבירה של הפרת הוראה חוקית). הנאשם שם מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, אולם נהג ברכבה של אימו ללא רשותה, והסיע קטין. כשהבחינו בו שוטרים לא נענה לכריזתם לעצור, והחל בנסיעה מהירה ברחובות העיר תוך חציית רמזור אדום ופריצת מחסום משטרת. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 2 חודשי עבודות שירות וענישה נלווית.

לאחר כל זאת מצאתי לציין כי נסיבות מרבית המקרים שנסקרו לעיל, חמורות יותר מנסיבות התיק שלפניי, אך ניתן ללמוד מהם, כמו גם מפסקי הדין המובאים בהם, כי ככלל, הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה פוחזת ברכב הינו של מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות. עוד ניתן לראות כי ככלל מוטלים עונשי פסילה בפועל מהחזקת רישיון נהיגה, ובתי המשפט אינם מסתפקים בענישה צופה פני עתיד גם בהקשר זה.

11. לנוכח מכלול הנתונים עליהם הצבעתי, לרבות מידת הפגיעה בערכים המוגנים בעבירות שביצע הנאשם, נסיבות ביצוע העבירות והענישה הנוהגת בגינן, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות התיק שלפניי נע בין מספרי חודשי מאסר קצרים שניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

12. לנוכח קביעתי זו, יש לגזור את העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. למעשה, הן המאשימה והן ההגנה ביקשו למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם, לשיטתם.

בעברו של הנאשם הרשעה אחת בת"פ (שלום - כ"ס) 4061-01-21 בגין עבירה של החזקת אגרופן או סכין שלא כדין, ובגינה הוטל עליו מאסר על תנאי. גזר הדין ניתן ביום 14.5.23, בגין אירוע שהתרחש ביום 29.7.20, קצת פחות משנה טרם האירוע מושא כתב אישום זה.

לצד זאת, יש מקום ליתן משקל לנסיבות לקולא, שלגביהן אין מחלוקת. כאמור מדובר בנאשם צעיר שהיה בן 21 בלבד בעת ביצוע העבירות, ושמאז מועד האירוע מושא תיק זה לא הסתבך בפלילים, הביע חרטה כנה ונטל אחריות על מעשיו.

אף שאיני סבור שיש מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן כלשוונה, הרי שיש מקום לתת משקל גם לתסקיר החיובי. כאמור לעיל, שירות המבחן המליץ לבית המשפט להימנע מהטלת ענישה מוחשית על הנאשם, ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד, שתוטל עליו במקביל לצו מבחן ושילוב בקבוצה שסייעו לו בתיקון דפוסית ההתנהגות שהובילו לביצוע העבירות. בהיבט השיקומי זוהי בהחלט עמדה מקצועית ראויה, אך על בית המשפט, בגזרו את עונשו של הנאשם, לשקול מכלול רחב יותר של שיקולים, ואלו מצדיקים הטלת עונש מוחשי על הנאשם.

לאחר כל זאת, מצאתי לנכון להטיל על הנאשם עונש של 2 חודשי עבודות שירות ועונש מאסר על תנאי, יחד עם תקופה קצרה יחסית של פסילה בפועל מהחזקת רישיון נהיגה ופסילה על תנאי, בשים לב גם לגילו הצעיר בעת ביצוע העבירות. בהקשר זה אעיר כי גליון ההרשעות התעבורתי של הנאשם לא הוגש לבית המשפט, אך מתסקיר שירות המבחן עלה כי לא רק שלנאשם הרשעות קודמות בעבירות תעבורה, אלא שגם ניתן להתרשם מדפוס התנהגות בעייתי של הנאשם בתחום זה.

בנסיבות הכוללות של העניין, לא מצאתי שיש מקום להטיל על הנאשם רכיב עונשי של קנס. סיכומי של דבר

13. לאור כל האמור, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 2 חודשי עבודות שירות אותם ירצה הנאשם החל מיום 9.9.24 כאמור בחוות הדעת הממונה. הנאשם יתייצב במועד זה במשרדי הממונה ברמלה בשעה 08:00. מובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאים שיקבע הממונה, עלול זה להורות על הפקעת עבודות השירות;

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום גזר הדין שלא יעבור עבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין;

ג. 3 חודשי פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה החל מיום 1.12.24. הנאשם יפקיד את רישונו במועד זה במזכירות בית המשפט. מובהר לנאשם שגם אם לא יפקיד את רישונו תיכנס הפסילה לתוקף;

ד. 6 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים מיום גזר הדין, שלא יעבור כל עבירה מעבירות התעבורה בהן הורשע מכוח פקודת התעבורה ופקודת ביטוח רכב מנועי.

הפקדון בסך ₪ 1,500 שהפקיד הנאשם בקופת בית המשפט מכוח צו הבאה שהוצא נגדו יוחזר לו, על פירותיו, לאלתר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

זכות

ניתן היום, ט' תמוז תשפ"ד, 15 יולי 2024, במעמד הצדדים: ב"כ המאשימה עו"ד שלומי גרינבוים, ב"כ הנאשם עו"ד מואנס יונס והנאשם בעצמו.